

EU:N LASTEN OSALLISTUMISFOORUMI

ENSIMMÄINEN KUULEMINEN

TURVALLISUUS

Yhteenveto lasten vastauksista

Mistä on kyse?

Tämä on yhteenveto lasten osallistumisfoorumien ensimmäisestä kuulemisesta. Siinä kerrotaan, mitä lapset vastasivat ja miten EU:n komissio aikoo käsitellä lasten ideoita.

Mitä kuulemisessa kysyttiin?

Eri puolilla Eurooppaa asuvilta lapsilta kysyttiin, mikä saa heidät tuntemaan olonsa turvalliseksi. Tämä aihe valittiin siksi, että Euroopan unioni haluaa parantaa lasten suojelua.

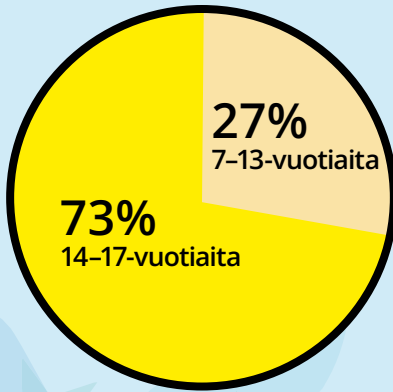
EU aikoo laatia yhdenmukaisia lastensuojelujärjestelmiä koskevan suosituksen, ja siinä hyödynnetään myös lasten ideoita.

Suosituksessa annetaan ohjeita siitä, miten aikuiset voivat tehdä yhteistyötä lasten suojelemiseksi. Se on tarkoitettu avuksi ihmisille, jotka työskentelevät esimerkiksi kouluissa, sairaaloissa ja poliisissa ja erilaisten yhteisöjen parissa.

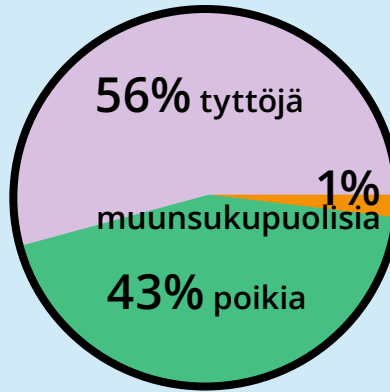

Kuuleminen järjestettiin touko-lokakuussa 2023, ja siihen osallistui **1 095** lasta **21** EU-maasta.

Lasten ikä:

Sukupuoli:

Kotimaa:

896 lasta vastasi verkkokyselyyn

37 lasta osallistui haastatteluun

162 osallistui johonkin **23** ryhmähaastattelusta

Mitä lapset sanoivat?

Kaikki lapset totesivat haluavansa elää turvassa ja ilman pelkoa.

Lapset kertoivat, mikä saisi heidät tuntemaan olonsa turvallisemmaksi eri paikoissa:

Koulussa turvallisuus on tärkeää, koska lapset viettävät siellä paljon aikaa. Sitä varten olisi parannettava hygieniaooloja, ja kiusaaminen olisi saatava loppumaan.

Kotona pitäisi olla rauhallista ja turvallista. Riittävä toimeentulo lisää turvallisuudentunnetta. Jos koti ei ole turvallinen, lasten pitäisi voida hakeutua turvaan muualle.

Iltapäiväkerhot ja muut harrastukset tarjoavat tilaisuuden viettää aikaa muiden lasten kanssa turvallisten aikuisten valvonnassa. Tarvitaan enemmän paikkoja, joissa lapset voivat olla yhdessä turvallisesti.

Julkiset paikat, kuten puistot, kadut ja bussipysäkit voivat olla turvattomia paikkoja erityisesti tytöille. Leikkikentät ja puistot voisivat olla turvallisempia, jos bussit kulkisivat myöhempään ja kadut olisi valaistu paremmin.

Verkossa on tärkeää huolehtia erityisesti nuorempien lasten turvallisuudesta. Sitä varten tarvitaan

- paremmat suojakeinot.
- enemmän tietoa suojautumisesta.
- koulutusta sekä lapsille että aikuisille.

Miten aikuiset voivat tehdä lasten olon turvallisemmaksi?

63 % lapsista kertoo huolista mieluummin **kasvokkain** kuin verkossa.

Kenelle kerrot huolista ensimmäiseksi?

74 % lapsista kertoo huolistaan mieluiten **perheenjäsenille tai sukulaisille** ja **68 % ystäville.**

Ketkä voivat saada lapsen tuntemaan olonsa turvallisemmaksi?

"Ystävälliset ja positiiviset aikuiset, jotka jaksavat kuunnella lasten mielipiteitä ja ymmärtävät heidän tunteitaan, saavat lapset tuntemaan itsensä hyväksytyksi ja olonsa turvallisemmaksi esimerkiksi harrastusten parissa."
(romanialainen lapsi)

"Opettajien pitäisi kuunnella lapsia tarkemmalla korvalla. Vaikka olemme nuoria, meillä on mielipiteitä, eikä niitä pitäisi ohittaa."
(bulgarialainen lapsi)

- ammattitaitoiset ja ymmärtäväiset opettajat.
- muu kouluhenkilökunta (mm. opinto-ohjaajat, koulukuraattorit, rehtorit ja vararehtorit).
- huoltaja, jolla on aikaa huolehtia lapsen fyysisistä ja emotionaalista tarpeista.
- hyvät kasvattivanhemmat (jos omat vanhemmat eivät voi huolehtia lapsesta).
- terveydenhuollon työntekijät, jotka puhuvat lapsille ystävällisesti ja kunnioittavasti, selittävät heille hoitotoimenpiteet ja antavat tarvittaessa aikuisen tulla lapsen mukaan.
- tuttu poliisi.

Mitä aikuisten olisi tehtävä, jotta lapset tuntisivat olonsa turvallisemmaksi?

"Jokaisella lapsella pitäisi olla joku, jonka kanssa hän voi puhua ongelmista ja joka voi selittää, mistä voi saada apua. Näin lapsi voi tuntea olonsa turvallisiksi, sillä ongelmista kertominen voi tuntua pelottavalta."
(Kroatiassa tehty ryhmähaastattelu)

Lapset haluavat, että aikuiset

kuuntelevat

- suhtautuvat lapsiin kunnioittavasti ja vakavasti ja ottavat heidän mielipiteensä huomioon
- yrittävät tosissaan ymmärtää lasten tarpeita
- auttavat lapsia tuntemaan olonsa turvallisiksi koulussa, julkisissa paikoissa ja terveydenhoitotilanteissa (esim. sairaalassa tai terveyskeskuksessa)
- ottavat lapset mukaan miettimään ratkaisuja ongelmatilanteisiin. Lapset haluavat osallistua päätöksentekoon kotona, koulussa, asuinpaikassaan ja kotimaassaan.

antavat lapsille tietoa

- kertovat lapsille mahdollisista riskeistä ja vaaroista.
- neuvovat, keneltä voi pyytää apua ja miten voi ilmoittaa tilanteista, joissa olo on ollut turvaton.
- kertovat lapsille selkeästi, mitä tapahtuu sen jälkeen kun he pyytävät apua.

auttavat lapsia

- asettavat selkeät säännöt ja rajat, niin ettei ongelmia syntyisi.
- toimivat nopeasti, jos käy ilmi, että lapset eivät ole turvassa.
- auttavat lapsia heti, ennen kuin ongelma pahenee. Lapset haluavat asiantuntevaa apua ja tiedon siitä, keneltä voi pyytää apua.
- antavat lapselle materiaalista ja emotionaalista tukea niin kauan, että ongelma on selvitetty.

tekevät yhteistyötä toisten aikuisten kanssa

- Aikuisten on puhuttava keskenään lasten ongelmista ja siitä, miten lapsille voidaan luoda turvallinen ympäristö.
- Aikuisten on saatava koulutusta, jotta he ymmärtäisivät, miten he voivat puuttua lasten ongelmiin yhdessä.

*"Lapset sanoivat, että jos heistä tulisi presidentti, he puhuisivat julkisuudessa enemmän lasten turvallisuudesta, pyytäisivät vapaaehtoisia huolehtimaan lapsista ja palkkaisivat enemmän työntekijöitä varmistamaan, että lapset, joilla on nyt turvaton olo, saisivat apua ongelmiinsa."
(Liettuassa tehty ryhmähaastattelu)*

suojaavat lasten mielenterveyttä

- luovat avoimen ja turvallisen ympäristön, jossa voidaan keskustella mielenterveydestä.
- kertovat mielenterveyteen liittyvistä ongelmista ja antavat ohjeita niiden ratkaisemiseksi.
- paremmat hygieniatilat kouluihin ja kiusaamisen lopettaminen, myös verkossa.

*"Koulussa pitäisi puhua mielenterveysongelmista ja stressistä. On autettava löytämään ratkaisuja ja järjestettävä tapahtumia. Näitä aiheita olisi käsiteltävä myös harrastuksissa. Koulussa pitää olla liikuntaa."
(tanskalainen lapsi)*

Varmistetaan lasten turvallisuus myös verkossa

- Annetaan enemmän ohjeita ja koulutusta verkkoturvallisuudesta. Sekä lapset että aikuiset tarvitsevat koulutusta siitä, miten verkossa voi toimia turvallisesti.
- Lapsia on suojeltava verkossa tiukemmilla ja tehokkaammilla säännöillä.
- Opettajien, vanhempien ja muiden aikuisten on selitettävä lapsille, miten he voivat toimia sosiaalisessa mediassa turvallisesti.

